

POGLAVJE 11

NEZAPOSLENOST

Razlike v izračunu stopnje nezaposlenosti po slovenski statistični metodologiji in metodologiji Mednarodne organizacije za delo (ILO)

Če izračunamo stopnjo nezaposlenosti Slovenije po mednarodni statistični metodologiji, je ta skoraj za polovico manjša od stopnje nezaposlenosti, izračunane po slovenski statistični metodologiji, ki upošteva registrirano nezaposlene. Stopnja nezaposlenosti je bila v letu 2005 po slovenskem izračunu 10,2 %, po metodi ILO pa samo 6,5 %. Od kod takšne razlike? Mednarodna organizacija za delo (ILO) izračunava stopnjo nezaposlenosti na podlagi anket, ki jih občasno izvajajo med prebivalstvom. Čeprav ankete ne zajamejo celotnega prebivalstva, temveč samo reprezentativni vzorec, pa je z njihovo pomočjo mogoče oceniti, kakšna je stopnja nezaposlenosti za celotno prebivalstvo. ILO med zaposlene šteje vse, ki imajo kakršnokoli delo in za to prejema plačilo. V Sloveniji pa podatke o nezaposlenih zbira Zavod za zaposlovanje (registrirani nezaposleni), med zaposlenimi pa so zajeti samo registrirani zaposleni, to je tisti, ki imajo zaposlitev za nedoločen ali določen čas. Veliko je takih, ki imajo zaposlitev in prejema plačilo, vendar niso registrirani kot zaposleni (na primer delo na črno). Zaradi tega je v Sloveniji dejansko nezaposlenih manj, kot jih evidentira statistika, temu ustrezno pa je nižja tudi dejanska stopnja nezaposlenosti. Podatki za obe stopnji nezaposlenosti, po slovenski statistični metodologiji in metodologiji ILO, so prikazani v podatkih za Slovenijo v tabeli 11.1.

Tabela 11.1. Aktivno prebivalstvo (v 1000) in stopnja nezaposlenosti v Sloveniji v letih 2000 – 2006

Kategorija/Leto	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1. Osebe v delovnem razmerju	715,4	722,1	721,4	722,1	724,4	731,6	741,6
2. Samozaposleni in kmetje	85,1	84,2	87,3	79,2	83,1	81,5	83,3
3. Zaposleni skupaj (3=1+2)	800,5	806,3	808,7	801,4	807,5	813,1	824,8
4. Registrirani brezposelni	106,6	101,9	102,6	97,7	92,8	91,9	85,8
5. Aktivno prebivalstvo	874,8	880,9	886,1	886,1	886,1	886,1	886,1
6. Stopnja nezaposlenosti (slovenska statistika) v %	11,8	11,2	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4
7. Stopnja nezaposlenosti (ILO) v %	7,0	6,4	6,4	6,7	6,3	6,5	6,0

Vir: Ekonomsko ogledalo, različne številke.

S pomočjo tabele analiziraj slovensko stopnjo nezaposlenosti primerjalno glede na druge države. Ali meniš, da je Slovenija bistveno slabša od ostalih držav glede na ta kazalec?

Tabela 11.2. Stopnja nezaposlenosti v Sloveniji in v izbranih državah v obdobju 2004-2007 po metodologiji ILO

Država	Stopnja nezaposlenosti			
	2004	2005	2006	2007
EU-15	8,0	8,1	7,7	7,0
Avstrija	4,8	5,2	4,7	4,4
Belgija	8,4	8,4	8,2	7,5
Danska	5,5	4,8	3,9	3,7
Finska	8,8	8,4	7,7	6,9
Francija	9,3	9,2	9,2	8,3
Grčija	10,5	9,8	8,9	n.p.
Irska	4,5	4,3	4,4	4,5
Italija	8,0	7,7	6,8	n.p.
Luksemburg	5,1	4,5	4,7	4,9
Nemčija	9,7	10,7	9,8	8,4
Nizozemska	4,6	4,7	3,9	3,2
Portugalska	6,7	7,6	7,7	8,2
Španija	10,6	9,2	8,5	8,3
Švedska	6,3	7,4	7,1	6,1
Velika Britanija	4,7	4,8	5,3	n.p.
Država	Stopnja nezaposlenosti			
	2004	2005	2006	2007
Novе članice EU				
Ciper	4,6	5,2	4,6	3,9
Češka republika	8,3	7,9	7,1	5,3
Estonija	9,7	7,9	5,9	4,9
Latvija	10,4	8,9	6,8	5,9
Litva	11,4	8,3	5,6	4,3
Madžarska	6,1	7,2	7,5	7,2
Malta	7,4	7,3	7,3	6,3
Poljska	19,0	17,7	13,8	9,6
Slovaška	18,2	16,3	13,4	11,3
SLOVENIJA	6,3	6,5	6,0	4,7
Ostale države				
Hrvaška	13,6	12,6	11,1	9,0
ZDA	5,5	5,1	4,6	4,6
Japonska	4,7	4,4	4,1	3,9

Vir: Eurostat 2007.

Na podlagi podatkov v spodnjih dveh tabelah analiziraj, kdo je v Sloveniji plačal najvišjo ceno nezaposlenosti.

Tabela 11.3. Stopnja nezaposlenosti v Sloveniji po starostnih skupinah (anketni podatki) v obdobju 2002 - 2006

Starost	2002	2003	2004	2005	2006
20 – 24	14,4	14,8	14,1	13,1	14,3
25 – 29	6,7	9,9	8,4	7,3	9,4
30 – 34	5,9	5,1	4,8	3,8	4,2
35 – 39	3,7	4,0	4,7	5,6	3,5
40 – 44	4,1	6,9	5,6	5,5	5,3
45 – 49	5,5	4,6	3,4	4,5	4,5
50 – 54	5,3	4,6	5,7	4,6	4,5
55 – 59	2,7	4,7	3,6	4,3	3,5
Skupaj	5,9	6,6	6,1	5,8	5,9

Vir: Statistični letopis, 2007.

Tabela 11.4. Stopnja nezaposlenosti v Sloveniji po spolu (anketni podatki) v obdobju 1993-2006

Leto	Skupaj	Moški	Ženske
1993	9,1	9,9	8,3
1994	9,0	9,5	8,4
1995	7,4	7,7	7,0
1996	7,3	7,5	7,0
1997	7,1	7,0	7,2
1998	7,7	7,6	7,7
1999	7,6	7,2	7,6
2000	7,2	7,0	7,4
2001	5,9	5,6	6,3
2002	5,9	5,7	6,3
2003	6,6	6,1	7,1
2004	6,1	5,7	6,4
2005	5,8	5,5	6,1
2006	5,9	5,1	6,8

Vir: Statistični letopis, 2007.